

Sociální politika

Sociální politika užívá politické moci k nahrazení, doplnění či modifikaci ekonomických aktivit tak, aby docílila výsledků, kterých ekonomický systém sám o sobě nemůže dosáhnout, přičemž je vedena jinými hodnotami, než těmi které vyplývají z působení volného trhu. (Mühlbacher 2004:16)

- Politika zaměstnanosti
- Politika sociálního zabezpečení (kompenzace nepříznivých finančních a sociálních následků různých životních okolností a událostí)
- Politika zdravotní
- Politika vzdělávací
- Politika ve sféře bydlení
- Rodinná politika

Sociální práce

- Soubor činností, jejichž účelem je přímé působení na člověka s cílem zachovat jeho celistvost, vztah ke společnosti atd.
- Konkrétní činnost, aktivita, kontakt sociálního pracovníka s klientem
- Administrativně-správní postupy, sociálně technická opatření a jejich organizace atd.
- Odborná disciplína, aplikovaná věda
- Profese

Vývoj sociální práce jako oboru

- Jako profese vzniká v záp. Evropě a USA na konci 19. stol; do té doby převládal názor, že příčinou sociálního selhání je ve většině případů osobní nedostatečnost, neschopnost a lenost
- Vznikají státní systémy sociálního zabezpečení (zpočátku jen pro ty nejnuznější)
- Rakousko-Uhersko – penze pro státní úředníky, sociální pojištění pro zaměstnance atd.
- Církevní iniciativy (pomoc ženám, chudým, nemocným, komunitní centra, rozdělovači podpor
- Konec 19. století – první „školy sociální práce“ Amsterdam, Londýn, New York
- Meziválečné období – vliv psychologie a pedagogiky

Dilemata sociální práce, tzv. vývojová dilemata (Matoušek 2007:189)

1. Formalizace a deformalizace

Je formálně organizovaná sociální práce schopna a řešit sociální problémy úspěšněji a levněji, než když se věcem nechá volný průběh?

Deformalizace:

- a) Návrat sociální práce do rukou sociálního pracovníka, práce v přirozeném prostředí domácnosti s pomocí rodiny
- b) Rozvoj neziskového sektoru, sociální práce na principu občanské vzájemnosti a solidarity

2. Profesionalizace a deprofesionalizace

Požadavek deprofesionalizace, která má otevřít přístup k sociální práci i laiků.

Profesionální intervence jako racionální, orientací na praktický výsledek, profesionální kompetenci, ale zároveň málo účinná

3. Normativnost a nenormativnost

- Sociální práce jako profese pomáhající lidem, stojícím mimo tzv. většinovou společnost, aby se jí přizpůsobili, důraz na „spořádanost“ života
- Kritika tohoto přístupu, kritika definice sociálních problémů jako řešitelných obtíží konkrétních osob, úsilí o boj proti etablované majoritní společnosti, sociální práce jako mobilizace chudých vrstev, kritika sociálních institucí
- Etnocentrismus x partnerství

4. Pomoc x kontrola

5. Polyvalence x specializace

6. Věda x umění